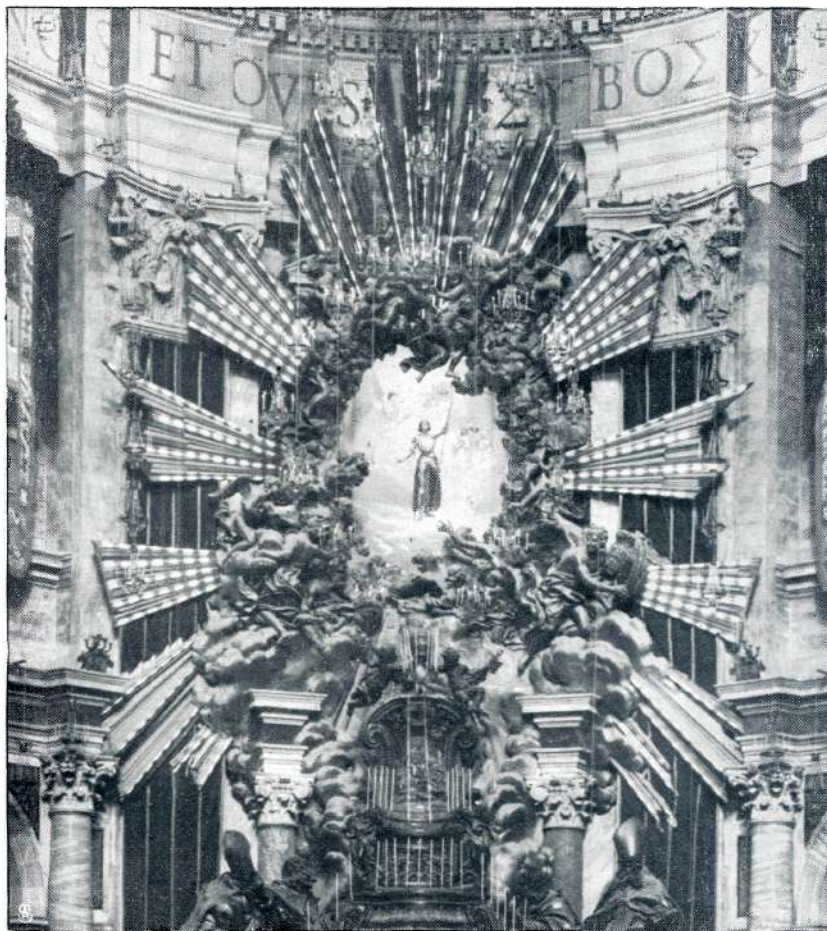

umreti. Stala je na prisojnem hribu — niti na hribu ne — na nizki ravani, svetla, zamišljeno se smehljajoča, kadar jo je obsevalo sonce, mirna, varna, topla, kadar je preko pokrajine vihrala zamolklo tuleča nevihta, in če bi vi, ki je ne poznate, kdaj proti večeru odprli okno na nje verandi, ko lahno-rdeča, lahnozeleno sinjina dolenjskega neba namaka mirne, zaspano položne dolenjske griče in resne, okrušene razvaline starega gradu tam na jugu, stavim, da bi pomaknili široki, pleteni stol bliže k oknu, sedli, se naslonili z desnico in podprli glavo ter se brezmiselno zamislili v ta lepi dolenjski večer na cele ure, kot sem se mnogo-krat tudi jaz, zamislili se v vitko reko, v rose žejne travnike, v žareča polja in zlasti v svetli mrak neba, srce pa bi vam iskalo mirnega čuvstva, ki ga ni še nihče označil s pravim imenom in ki je najbolj podobno veseli hvaležnosti. Dolenjski večer je prečuden...

Ne. Niti besedice več o tem. Namenil sem se pripovedovati o golobih in sem sedaj po ovinkih prišel šele do profesorja. Toda poezija je moja slabost — kakor je rekel pesnik uredniku, kar mu je ta rad pritrdil — in čeprav si prisegam pri vseh Olimpčanih, da se ne bom več ukvarjal s to rečjo, me vendarle včasih premaga slaba navada. Sedaj pa urno k profesorju in nato h golobom!

Za človeka, bolnega od ostrega mestnega vonja, od plehke učnosti in zveržene poezije, od gibčne mestne duhovitosti in visokih misli, od vsega tega nenaravnega, bedastega mestnega življenja, je bila profesorjeva vila in njegova družčina kakor zdravilo. Miren, domač, prostodušen, kakor je bil, je sovražil vse diskusije in se je skoro nevede nagibal k resnici, vsled česar se je bilo z njim zelo težko zaplesti v prepir. Znal je govoriti z nekim važnim poudarkom o najneznatnejših stvareh, kar tako olajša občevanje in medsebojno združuje, ter znal molčati, ne da bi spravil človeka v zadrego, in ko sva marsikateri večer molče presedela po celo uro na verandi, kadeč in leno zamišljena Bog ve kam, sva si pri slovesu z nasmehom voščila lahko noč, kot dva mladeniča, ki sta si pozno v mrak razkrivala sladke skrivnosti nemirnega srca.

Ko sem lansko leto pozno popoldne potrkal na njegova vrata, se je odzval iz sobe s svojim silnim, globokim glasom, kakor bi odganjal tatove in ne sprejemal goste. Nato sem zagledal njegov lepi, tridesetletni obraz globoko sklonjen nad papirji pri mizi ob oknu; potem je zagodrnjal nekaj popolnoma nerazumljivega o ljudeh, ki se spomnijo na Dolenjsko šele takrat, ko jim v Ljubljani vro od vročine možgani, zapisal še eno besedo in mi podal roko ter s strašnim glasom mesto pozdrava zakričal:

PROSLAVA DEVICE ORLEANSKE V CERKVI SV. PETRA V RIMU

„Rozamunda!“

Na ta precej nenavadni klic je prihitela v sobo gospa, vsa preplašena, in... no, kaj?... čez dobro uro smo sedeli na verandi pri večerji in čez tri dni so bile pozabljene vse drobne ljubljanske bolečine.

Tam torej in takrat sem izvedel povest o golobih.

* * *